

Llibre de les excursions matinals del Rotary Club de Terrassa

Matinals Culturals pel Parc de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac

Volum 1

Grup Excursionista del Rotary Club de Terrassa

Aquest no és un llibre més d'excursions, és una manera d'entendre el nostre entorn, de fer cultura i d'aprendre del que ens envolta.

Gaudiu de les excursions que us proposem i ajudeu-nos a preservar la natura.

El Rotary Club de Terrassa sempre dedica les seves activitats a accions solidàries i amb la compra d'aquesta Guia ajudarà a donar l'oportunitat de gaudir de la natura a persones discapacitades.

Amb els diners recollits es comprarà una cadira de muntanya Joelëtte, que es deixarà en dipòsit, per tothom que la necessiti.

Grup Excursionista del Rotary Club de Terrassa

El Grup Excursionista del Rotary està format per socis, familiars, i amics del Rotary Club de Terrassa i organitza les seves excursions els dissabtes pel matí.

Els nostres ideals són l'estimació i la conservació de la natura, el foment de la cultura i el coneixement i la cura del nostre entorn natural.

Grup Excursionista del Rotary Club de Terrassa, 2017

1ª edició

ISBN:

Imprès a Catalunya / Printed in Catalanian

Editat per Rotary Club de Terrassa

Co-autors: Joan Cadafalch, Santi Rius i Raimon Sellarès.

Dedicatòria

*Aquest primervolum de les Matinals Culturals està dedicat al bon amic **Raimon Sellarès**, fill de Mura i gran expert i coneixedor del Parc de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac què, amb l'organització de les matinals del Grup Excursionista del Rotary Club de Terrassa, va ser l'inspirador de fer aquest recull.*

Igualment volem dedicar aquest llibre a tots els excursionistes que, al llarg de la seva vida, han ajudat a preservar els espais naturals que avui podem gaudir en aquestes matinals que el Rotary Club de Terrassa us proposa fer.

Església de Mura (Cortés)

Pròleg

Els que us heu decidit per comprar aquesta guia és, perquè o bé estimeu prou Sant Llorenç i els seus voltants o bé sou persona que teniu un afany per conèixer i gaudir d'un dels nostres Parcs més concorreguts i desitgeu endinsar-vos pels racons que amaga aquest magnífic conjunt de turons, sots, avencs i fonts, que pel seu interès i bellesa natural atreuen a molts excursionistes.

Pensareu que es tracta d'una altra guia de Sant Llorenç com moltes altres, però per la meua experiència us puc dir que en aquesta trobareu un valor afegit i és que els recorreguts descrits han estat molt ben triats per la seva singularitat i també pel seu valor històric i arqueològic, per tant crec que els autors han fet una selecció acurada entre la gran quantitat d'indrets que aquest meravellós espai natural atresora.

Són tants els temes i els llogarets que podem trobar a Sant Llorenç que dona per fer-ne moltes guies, però crec que aquesta que teniu a les mans us ajudarà a descobrir l'essència de la naturalesa en tot el seu esplendor juntament amb l'obra dels homes i dones que han viscut durant segles i segles en aquestes contrades.

Doncs això és precisament el que els autors s'han proposat a l'hora de preparar aquest llibre i per tant espero que com ells pugeu-ho gaudir "a cor que vols" d'un dels paisatges més bells del nostre País

Josep Manel Puente i Pubill

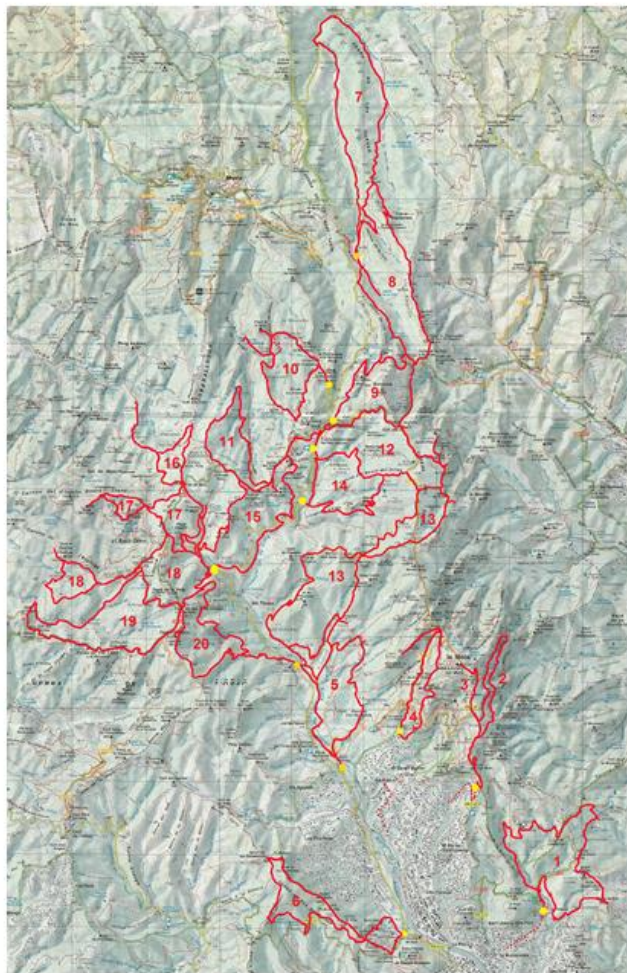
(president del Centre Excursionista de Catalunya)

(iniciador de les excursions del Rotary Club de Terrassa)

Índex

Zona Sant Llorenç – La Mola	Pàgina	8
1. Mont-rodón i els forns de calç		9
2. Ronda pel Camí de la Senyora i la Font Soleia		20
3. A La Mola pel Camí dels Monjos		27
4. Ses Corts i Canal de l'Abella		35
5. Les 3 Masies		48
6. Els Turons de Can Roure i la Serra de les Pedritxes		57
Zona Montcau	Pàgina	64
7. Les Refardes i Entreforcs		65
8. Els Emprius i el Queixal Corcat		70
9. Les Roques de la Coca i el Cavall Bernat de la Vall		79
10. La Sesta Foréstega i el Pujol de la Mata		87
11. La Font Freda i la Font dels Conflits		95
12. La Roca Encavalcada i les Fogueroses		101
13. Les Casetes del Bofí i la Font Flàvia		110
14. El Sot de la Bota i les Rouredes de Fulla Gran		121
Zona Serra de l'Obac	Pàgina	129
15. El Morral del Llop i el Castellar		130
16. Els Pins Recargolats i la Font dels Debanadors		136
17. L'Hospital de Sang i el Turó del Pujol		147
18. La Font de la Pola i el Turó de l'Esplugu		154
19. La Font del Lladre i el Torrent de la Cansalada		166
20. Castellsapera i la Font de Cantarelles		172
Curiositats vegetals del Parc	Pàgina	180
Pinzellada Poètica	Pàgina	186
Bibliografia	Pàgina	188
Índex de topònims	Pàgina	190
Agraïments i Un Llibre Solidari	Pàgina	201

Les 20 matinals

Zona Sant Llorenç – La Mola

1. Mont-rodón i els forns de calç
2. Ronda pel Camí de la Senyora i la Font Soleia
3. A La Mola pel Camí dels Monjos
4. Ses Corts i la Canal de l'Abella
5. Les 3 Masies
6. Els Turons de Can Roure i la Serra de les Pedritxes

1.- Mont-rodón i els forns de calç

Zona: Sant Llorenç (dificultat: fàcil)

Distància: 8,3 quilòmetres / **Desnivell:** 320 m

Descripció de la Ruta:

Deixem el vehicle al costat de la masia de **Can Solà del Racó** i agafem un camí asfaltat i ben marcat que indica la direcció de **Can Torres**. De seguida a mà esquerra ens trobem amb l'antiga **Font de la Tartana** que pren aquest nom de la forma de les antigues tartanes.

Font de la Tartana

El camí segueix planer tot i que va perdent l'asfalt, fins que trobem un trencall a mà dreta i que agafem en direcció al **Torrent de Can Solà**. El travessem i iniciem un pujada fins que trobem un tros cimentat i un doble trencall: a l'esquerra un camí de nou cimentat que puja cap al **Collet dels Forns** i a la dreta un camí de terra més planer que és el que agafem i que està indicat com a **Camí dels Forns**. Quan el camí baixa una mica, a mà esquerra, trobem els **Forns del Camí del Girbau** i després de passar pel costat d'una zona de bosc molt bonic i net el camí giravolta a l'esquerra i ens porta a una pineda amb un panell informatiu i la possibilitat de visitar 2 forns ben indicats, protegits per unes baranes de fusta i amb explicacions de com eren utilitzats en l'antiguitat. El de més a la dreta és el **Forn d'en Corcola** que fins i tot conserva la caseta del guixaire.

Forns del Camí del Girbau

El de més a l'esquerra és el **Forn d'en Ton**. Els dos són de grans dimensions i si us hi fixeu podreu veure la cantera de pedra calcària, que es troba justa a l'altra banda del camí que abans seguíem.

Seguim el camí fins que en una corba a la dreta travessem el **Torrent dels Rossos** que ens arriba de l'esquerra (molt a prop d'unes cases de la urbanització) i on veurem una bassa feta de ciment per recollir aigua. Un cop passat el torrent veurem un camí ample que puja pel vessant de la dreta del torrent. Compte de no agafar un camí més ample que surt a mà esquerra i que es perd en una zona d'arbres caiguts. Més endavant de nou trobarem un trencall a l'esquerra que va cap al torrent i que no hem d'agafar. El nostre camí bastant ombrívol és el que sempre puja i l'hem de seguir fins que de cop s'acosta al torrent i el travessa per continuar per una zona de bosc més aclarit.

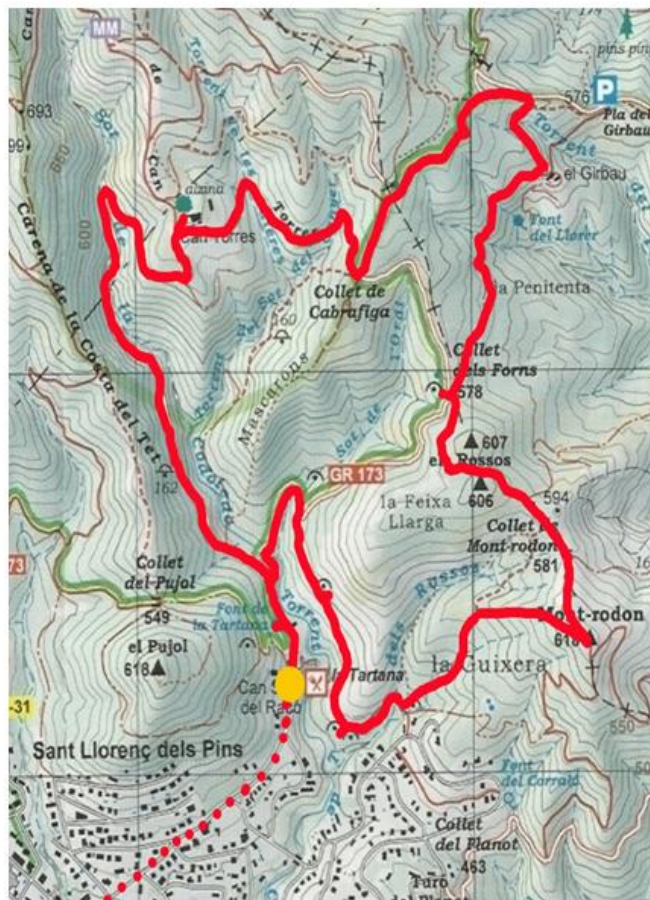
Més endavant el camí es fa planer i ens porta a una cruïlla on trobem que podem continuar planers o pujar fort per un camí que surt a mà dreta. Nosaltres seguim el de la pujada que cal dir que és forta i seguida ja que sense trobar cap més trencall ens portarà fins a dalt del turó.

El camí passa per zones d'alzines, brucis i pins i si ens fixem bé podrem veure una solitària alzina surera a la banda esquerra del camí. Aquesta zona és coneguda com **La Guixera**. Sense espai per descascar ens enfilem fins al cim del **Mont-rodón**, des d'on gaudim d'una vista fantàstica de **Terrassa**, **Matadepera**, **Can Font**, **Castellar** i altres urbanitzacions de la zona. Aquest és un bon lloc per esmorzar i recuperar forces.

Cim del Mont-rodón

Mapa de l'excursió:

Segueix la ruta amb d'un Smartphone o per internet:

Ruta del Mont-ròdon: <http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=9107321>

Històries per explicar:

Can Solà del Racó :

La masia de **Can Solà del Racó** antigament anomenada **Mas de la Font**, està documentada des del segle XIV. La documentació més antiga és del 5 de juny de 1533 com a **Mas de la Font de Joan Solà**. L'estructura arquitectònica és d'estil tradicional, amb una coberta de doble vessant i tres plantes, orientada a migdia.

El fill i hereu, Josep Solà de la Font i Gorina, en va ser el cap de casa en el període que el Principat va patir la forta epidèmia de pesta dels anys 1651 i 1652. Després va començar el conegut període de bonança econòmica de la segona meitat del segle XVII, coincidint amb el regnat de Carles II, l'últim representant de la dinastia dels Àustries.

Can Solà tenia al S. XVIII una activitat diversificada, amb cultius de cereals, l'hortet de **la Font de la Tartana**, el ramat i les oliveres, tot i que centrava el seu potencial en els boscos, un element que amb el creixement econòmic del país cada vegada esdevindria més valuós. L'any 1745, l'hereu es va casar amb la pubilla de **Can Bonvilar** (de **Sant Julià d'Altaura**) i va iniciar una època de

prosperitat durant la qual es van convertir en prestamistes d'altres masies que, en no poder tornar els diners, els pagaven amb terres.

Can Torras o Can Torres:

El 1427 trobem una referència que diu: "establiment fet per Marc de Sant Pere de Roda, administrador de **Sant Llorenç del Munt** i la comunitat, a Pere Torra, tenint el **Mas Torra** de la parròquia de **Matadepera**".

Es desconeix l'antiguitat de la masia, però se sap que a mitjans del S. XVII en Jacint Torras provinent del **Mas Torras de Vacarisses** es va casar amb una pubilla del **Mas Batlles**, fet que va canviar el nom d'aquest antic mas pel de **Can Torras** o més recentment pel de **Can Torres**.

Es tracta d'una masia bastant ben conservada de la qual destaquen els cellers.

L'Alzina de Can Torres:

L'alzina va ser declarada l'any 1989 arbre d'Interès local pel departament de Medi Ambient de la Generalitat. A un metre de terra aquest imponent arbre té un perímetre de 3,4 m. i un diàmetre equivalent d'1,08 m.

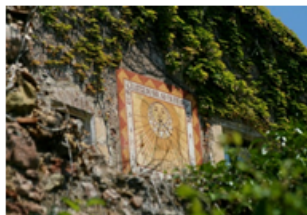

Alzina de Can Torres

El rellotge de sol de Can Torres:

A l'antiga masia encara es pot observar l'antic rellotge de sol en un dels seus murs.

Cal fixar-se que porta la llegenda de "**De rellotge de sol no en té qui vol**".

Rellotge de sol de Can Torres

El forn d'obra de Can Torres:

Prop de la masia i agafant el camí que va en direcció al **collet de Cabrafiga** ens hem de desviar a mà dreta passant pel mig dels camps de conreu de la masia per trobar al costat del camí que baixa en direcció a l'**Avenc de Can Torres** un antic forn de d'obra.

Forn d'obra

Els forns d'obra són els que s'empraven per coure les teules i els totxos utilitzats en les construccions de la masia que els hi era propera. Normalment aquests forns els portaven els teulers ja que eren els qui sabien de feren molt de fer obra, d'enfornar, i de coure, i quan convenia es desplaçaven a fer-ho a les cases de pagès, acompanyats sempre dels seus ajudants i treballaven amb contracte per al propietari del forn per fer les peces que necessitava.

Aquest forn d'obra no se sap del cert fins quan varen estar en actiu, però la majoria van funcionar fins que aquesta activitat es va industrialitzar, amb el ressorgiment de les bòbiles.

La tècnica de fabricació d'obra i els diferents tipus de material utilitzats, van evolucionar molt poc des dels seus inicis i en ells s'hi coïen peces de fang fetes a mà, rajoles, maons, teules, caïrons... i com a combustible es feien servir feixos de llenya. Com a matèria principal es feia servir l'argila i el dia anterior en que es volia fer la cuita es parava bassada, que vol dir que es barrejava la terra amb l'aigua en una bassa i l'endemà es pastava amb l'ajuda de les mans i dels peus depenent del tipus de peça que es volgués fer.

La següent tasca era emmotllar i això es feia a terra en un espai pla que s'havia preparat amb sorra o cendra per evitar que el fang s'enganxés al terra. Cal indicar que per les teules aquestes s'emmotllaven sobre una taula de fusta. Per els motllos es feia servir la rasadora que ajudava a eliminar el fang sobrant i s'allisava amb les mans molles i ja es podia treure el motlle.

L'obra es deixava al terra fins que era seca i per això l'emmotllat es començava a fer en els mesos d'estiu, mentre que la cuita es feia a la tardor-

L'assassinat de la Balma dels Venedors:

Sant Joan de Matadepera, 5 de febrer de 1590

Assegut a la taula de la rectoria, Mossèn Antoni Costa escrivia un document en llatí. Al seu costat, 3 pagesos que exercien de jurats del terme de **Matadepera** autoritzaven, amb llur presència, el document que redactava el rector; eren Jaume Marcet, Antic Gorina i Jaume Garrigosa. A la sala també hi eren presents 2 homes més que feien de testimonis, Salvador Niubó i el clergue Pere Rossell.

El motiu de la reunió era estendre un certificat de bona salut als matedeperencs **Benet Solà** i **Joan de Casals**, els quals es trobaven en aquells moments a la rectoria. Aquell document els era imprescindible per a poder complir una promesa que havien fet: pelegrinar fins a Sant Jaume de Galícia, nom amb el qual es designava a Catalunya Santiago de Compostel·la.

Aquell paper certificava que els 2 pelegrins partien sans, sense cap indici de mal contagiós, pesta ni morbo, i els calia presentar-lo si les autoritats dels llocs on havien de passar els ho requerien Tant aviat com enllistí els 2 homes partiren aquells mateix dia.

Terme de **Mura**, dissabte 3 de novembre de 1590 (9 mesos després):

Amb pas lent, els bous remuntaven feixugament la pedregosa carena aturant-se ací i allà on hi hagués un bon mos d'herba per engolir. Vigilant al seu darrera, el

bouer de **Mas Mata-rodona** dirigia aquelles bèsties potents i pacífiques en direcció a l'**Espluga del Venedors**, que ja s'albirava fosca i pregona, al mig del cingle de ponent de la **Coma d'en Vila**.

L'home s'afanyava per arribar-hi, ja que mentre els bous pasturessin lliurament pel rodal, ell podria vigilar-los des de la balma, assegut

Balma obrada

còmodament i arrecerat del fred i humit ventijol matinal que sol bufar per aquells enlairats relleixos.

Tan aviat com arribà al peu de la cova, el bouer entrà a cercar el pedrís més adient als seus propòsits, però un cop dins, s'aturà de sobte sorprès i astorat. Davant seu, ajagut a terra, hi havia un home mort i, pel seu aspecte, era evident que l'havien assassinat. Com una exhalació, el bouer sortí de la balma i puja al proper camí ral de **Mura a Barcelona**, on començà a cridar fortament "Via fora a un home mort !".

Rafael Vila estava assegut a taula dinant quan sentí algú que el cridava des de fora el mas. Sortint a la finestra, trobà el sastre Blai, de **Mura**, el qual li digué que se sentien crits de via fora per la banda de **Coll de Boix**. Deixant el plat a taula, en Vila, amb Antoni Valls i dos fadrins del mas, partiren immediatament per veure que succeïa.

El mas de **La Vila** juntament amb **Mata-rodona** i **La Mata** eren els masos més rics del terme de **Mura**. Aquell any 1590 l'habitaven una vintena de persones, entre la família Vila i els jornalers que treballaven l'extensa propietat del mas.

Ja dalt de la carena, tot pujant pel camí ral, Rafael Vila i el seu grup, trobaren un mosso del proper **Mas de Puigdore** i un mestre d'obres estranger conegut com a Mestre Joan. Allí mateix el mosso els relatà que l'home de la balma ja portava dies mort, atès que tenia la sang ben seca. Llavors tots es van dirigir a l'**Espluga dels Venedors** i allí, entre altra gent, hi trobaren 2 treballadors de la masia de **La Mata** i **Antic Puigdore**, amb els quals intentaren, infructuosament, reconèixer aquell pobre home. Finalment, atès que el crim havia tingut lloc en les seves terres, en Vila resolgué d'enviar Antoni Valls a denunciar el cas al veguer de **Manresa**.

Zona de la Font dels

3.- A La Mola pel Camí dels Monjos

Zona: Sant Llorenç

Zona: Sant Llorenç (dificultat: fàcil)

Distància: 5,1 quilòmetres / Desnivell: 381 m

Descripció de la Ruta:

Proposada per en **Xavi Hernández**, ex-jugador del F.C. Barcelona i que a volgut col·laborar en aquest llibre donat el seu caràcter solidari.

El **Xavi Hernández** ens proposa una matinal a **Sant Llorenç del Munt** recorrent una part del tradicional "Camí dels Monjos".

Sortim de **Terrassa** en direcció a la carretera de **Talamanca** i entrem a **Matadepera** per la segona entrada que trobem. Pugem pel **Passeig del Pla** fins a la **Plaça del Pla de Sant Llorenç** on agafem el **Carrer Cavall Bernat** fins que trobem el **Carrer de les Belles Roques** a la dreta. Seguim fins al **Carrer de Vistalegre** on tombem de nou a la dreta i continuem fins al final d'aquest carrer on procurem deixar el vehicle.

Des d'aquí agafem un camí ample que surt a la nostra dreta i que voreja una casa de parets blanques. Dalt d'aquest camí (750 m d'alçada), trobem a la dreta un dipòsit. Nosaltres agafem el camí que queda més a la nostra esquerra (compte perquè n'hi ha un de planer al costat dret que ens portaria a la zona dels **Plecs del Llibre**).

Xavi Hernández al Camí dels Monjos

El nostre està senyalitzat amb una placa de ceràmica que ens indica clarament "**El Camí dels Monjos**". El camí està marcat amb senyals de pintura blanca i groga i d'inici té força desnivell, tot pujant per un camí que encara mostra restes del seu antic empedrat i en el que avui hi trobem fins i tot escaletes fetes de pedra. A la nostra esquerra podem observar la zona de la **Roca de l'Esquirol**.

Cavall Bernat i Roca de l'Esquirol

La paret rocosa que queda al nostre davant i que ara pujarem és l'anomenada **Roca de les Onze Hores**. El camí de cop entra en l'anomenada **Canal dels Monjos** i agafa encara més pendent pujant per una canal que darrerament ha estat equipada amb baranes de fusta. Al final de la canal arribem a un mirador on podem observar al nostre davant els **Plecs del Llibre**.

Nosaltres seguim amunt pel rocam però amb la vista cap a la dreta ja que hem de trobar un corriol petit que puja (si seguim rectes, arribarem a un altre mirador, on trobarem una cruïlla que agafant el camí que puja a la dreta arribariem també a enllaçar). El corriol que hem agafat enllaça amb un camí carener més ample que seguim en direcció nord.

Més endavant, en una zona coneguda com a **Plaça Catalunya**, trobem una cruïlla amb camins a la dreta (zona del **Morral de la Codoleda**) i a l'esquerra (zona del

Tram del Camí dels Monjos amb la Mola al fons

La Guerra del Francès:

El 24 de març de 1809 va arribar a **La Barata** el general anglès, Lluís Wimpffen, un dels homes enviats pel **Regne Unit** per ajudar a combatre i expulsar als francesos. Wimpffen va instal·lar el seu quarter general a l'hostal. El Baró de Maldà explica que, tres dies més tard: *"els francesos van atacar la Barata, sota Sant Llorenç de Munt, encara que els han pentinat bé, que és com dir que n'han mort 150"*. No obstant, un temps després els francesos van aconseguir controlar la **Barata** i es van instal·lar allà fins el març de 1810, quan l'exèrcit local va fer un atac a tota la zona. Milans del Bosch diu que *"havent-se assabentat el subninent del primer batalló de la Legió Catalana, Gabriel Quintana, que alguns oficials francesos estaven amagats a la casa anomenada Barata, esfondrà amb les seves mateixes mans la porta de la casa, i féu presoners tres oficials i dos cirurgians que hi havia dins"*.

A l'abril de 1811 es va produir una important batalla al voltant de **La Barata**. El general francès Mac Donald tornava, amb 10.000 soldats, pel **Camí Ral de Manresa a Barcelona** després d'haver arrasat **Manresa**. Pels voltants de la **Barata** els esperaven sometents i paisans, que van provocar un miler de morts entre els francesos i sembla ser que van ser enterrats en una fosa en algun lloc del camí a la **Font de Cantarelles**.

Després de la guerra del francès, ja l'any 1821 l'advocat Antoni Barata va ser ministre d'Hisenda del govern espanyol. Sembla que un dels seus suports va ser l'influent jutge Francisco de Zamora, que s'hostatjava sovint a **La Barata** i va ser un dels primers excursionistes forans enamorats de **Sant Llorenç de Munt**, fins el punt d'escriure les seves experiències a indrets com la **Cova Simanya** o l'ermita de Santa Agnès.

Panoràmica des de La Barata

Curiositats vegetals del Parc

La Corona de la Reina (Saxifraga callosa ssp. catalaunica):

Planta que creix únicament a les fissures dels conglomerats poc assolats de Montserrat i de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, don és endèmica i bastant escassa i difícil de trobar.

Normalment la trobarem en roques situades a les cares nord dels penya-segats. Un bon lloc per trobar-la és a la zona nord de la Castellassa de can Torres i prop del Bolet, lloc on segurament també podrem trobar la preciada Orell d'Ós.

Per la seva raresa i el seu endemisme, la corona de reina és una planta inclosa al Catàleg de flora amenaçada de Catalunya (172/2008) en la categoria d'"espècie vulnerable" i per tant formalment protegida.

Forma rosetes o corones de fulles espatulades, no tan llargues com les de la corona de rei (*S. longifolia*) característica de les parets de roca calcària del Pre-Pirineu. Pertany al gènere *Saxifraga*, nom derivat dels mots llatins *saxum* i que significa roca, i *frango-fregi-fractum*, trencar. La corona de reina fa una arrel potent que es clava fermament a les esquerdes de la roca, però sense arribar a trencar-la.

Del coll de l'arrel neix una roseta de fulles gruixudes, de color blavís, sense pecíol, estretes i espatulades, amb el marge finament dentat i ribetades per cristallets a tot el volt. Aquestes fulles es disposen amb elegància com els radis d'una circumferència, més curtes les del centre, més llargues, de fins a 4 cm, les exteriors. La roseta de fulles ornada de cristallets és doncs la corona de reina.

Els cristallets són fets del mineral calcita o carbonat de calci que, al trobar-se en excés a l'aigua que circula per les escletxes del conglomerat amb ciment calcari, és excretat per uns minúsculs porus situats al marge de les fulles. El marge finament dentat i recobert de cristalls dona l'aparença i el tacte d'una

El frare d'estepa o margalida (*Cytinus hypocistis* ssp. *kermesinus*):

És una planta paràsita ben estranya. A la primavera, als peus de les estepes blanques, surt a la superfície una mena de tija molt curta i carnosa, com un bolet o a un borro cobert d'esquames d'un roig escarlata que, a l'obrir-se, mostraran les flors de pètals blancs. Aquest brot vermell ran de terra amb les flors és tot el que es veu. Si seguíssim el brot subterràniament, veuríem que està implantat damunt de l'arrel d'una estepa, a la qual parasita.

El frare d'estepa és l'únic representant a Europa de la família rafflesiàcies, constituïda tota ella per plantes estrictament paràsites i de distribució majoritàriament tropical. Les rafflesiàcies fan teixits que penetren a l'interior de la planta hoste, com si es tractés de les hifes d'un fong paràsit.

L'estepa ladanífera (*Cistus ladanifer*) / Jara:

És nativa de la zona occidental de la regió mediterrània i s'estén a les brolles àrides des del sud de França fins a Portugal així com al nord-oest d'Àfrica; és força abundant a les parts silíciques del sud de la península Ibèrica, si bé es pot considerar força rara al conjunt dels Països Catalans.

És un arbust que pot arribar fins a 1-2.5 m d'alçada. Les fulles, com les de la resta d'estepes, són perennes, sèssils o amb el pecíol molt curt, soldades a la base, lanceolades, amb el marge una mica revolut, de 3 a 10 cm de longitud i 1-2 cm d'amplada, amb l'anvers glabre de color verd fosc i el revers més pàl·lid, recobert amb pèls i amb un nervi central conspicu. Les flors són molt grans i vistoses, solitàries i terminals, amb un diàmetre entre 5-10 cm. Tenen 5 pètals blancs amb l'ungla de color porpra. Els pètals embolcallen els pistils i els estams, de color groc.

Produeix una resina molt aromàtica anomenada làdan que té aplicacions en medicina natural i també s'utilitza a la indústria del perfum.

Pinzellada Poètica

Joan Salvat-Papasseit des de Can Robert

A **Can Robert** va viure uns mesos de l'any 1918 el poeta Joan Salvat-Papasseit quan tractava de recuperar-se d'una tuberculosi, que finalment va provocar-li la mort sis anys més tard. La seva estada a **Matadepera** per fer la cura de repòs va ser possible gràcies al suport de l'empresari Emili Badiella.]

Can Robert

I, com a correspondència a aquest ajut, l'escriptor li va dedicar un poema, "Nadal", i un llibre, "La gesta dels estels". D'aquest llibre forma part el poema "La Casa que Vull", que podria estar inspirat en part en el mas de **Can Robert**.

*La casa que vull
que la mar la vegi
i uns arbres amb fruit
que me la festegin.*

*Oint la cançó
del pagès que cava;
amb la salabror
de la marinada.*

*Que hi dugui un camí
lluient de rosada.
no molt lluny dels pins
que la pluja amainen.*

*Que es guaiti ciutat
des de la finestra,
i es sentin els clams
de guerra o de festa:*

*Per si em cal repòs
que la lluna hi vingui;
i quan surti el sol
que el bon dia em digui.*

*per ser-hi tot prest
si arriba una gesta.*

*Que al temps de l'estiu
nii l'oreneta
al blanc de calç ric
del porxo amb abelles.*

Cançons de muntanya per gaudir mentre caminem

Vella xiruca (Popular italiana)

*Vella xiruca, quantes hores passades,
quanta alegria fas revivre al meu cor,
quantes cançons al teu bon pas foren cantades.
No en resta cap record!*

*Pujant les muntanyes, blanques de neu,
fem ruta vers el cel blau.
M'has fet descobrir la joia del bon Déu
i assaborir la pau.*

Pujarem dalt dels cims (Grup Esquirols)

*Pujarem dalt dels cims amb el cor alegre,
baixarem a la vall quan es faci fosc.*

*Vora el foc de la nit freda,
cantarem una cançó:*

*La, la-la, la-la, visca el dia!
La, la-la, la-la, bona nit!*

Bibliografia

Webs i blogs:

- <http://ce-terrassa.cat>
- <http://excursionistes.cat>
- <http://centrexursionista.entitatscastellar.cat>
- <http://trailsantilorenc.blogspot.com.es>
- <http://www.lamolala.com>
- <http://www.viuelparc.org>
- <http://parcs.diba.cat/web/itineraris>
- <http://santilorencdelmunt.com>
- <http://www.santillors.com>
- <http://www.xaviermarcet.com>
- <http://esgarrapacrestes.blogspot.com.es>
- <http://rutesifontsdesantilorenibac.blogspot.com.es>
- <http://amagatallsdesantilorenc.blogspot.com.es>
- <http://laolladelsdimecres.blogspot.com.es>
- <http://joanbellisola.blogspot.com.es>
- <https://www.slideshare.net/mantoti/follet-cam-dels-monjos>
- <http://caminsfragmentaris.blogspot.com.es>
- <http://losfolloneros.blogspot.com.es>
- <http://aixoeslamola.blogspot.com.es>
- <http://www.apces.org/Natura/Muntanya/malpas/malpas.html>
- <http://elrincondeokupero.blogspot.com.es>
- <http://diazervis.blogspot.com.es>
- <http://www.senderosgr.es>
- <http://www.turismematadepera.cat>
- <http://matadepera.ppe.entitats.diba.cat>
- <http://herbarivirtual.uib.es/cas-ub/index.html>
- <http://www.malesherbes.udl.cat>
- <http://www.xtec.cat/col-anunciata-cerdanyola/plantes/index%20flors.htm>

Libres i publicacions:

- Història de la Serra de l'Obac de Josep Maria Faura - Editorial l'Avenç S.L. – 1993
- Les sendes dels bandolers d'Antonio Ferrando i Roig - Publicació de l'Abadia de Montserrat – 2002
- Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac de Rafel Rosaura i Ramon Gotés – Sua Edizioak- 2000
- Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac d'Antoni Aragón i Jordi Lalueza – edició de Pòrtic Guies – 2001
- Matadepera i Sant Llorenç del Munt, més de 1000 anys d'història de Miquel Ballbé i Boada – edició de l'Ajuntament de Matadepera – 1981
- Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac - Edició de la Diputació de Barcelona Guia del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac de Gonçal Lluna – Edició de la Diputació de Barcelona – 2002
- Camí dels Monjos de Joan Soler Jiménez - Ajuntament de Terrassa - 2008
- Flora i Fauna del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac - Brau Edicions - 2012
- Sant Llorenç del Munt i l'Obac. itineraris per Masos, Fonts i Fornes de Ramon Tell Esqué
- Sant Llorenç del munt i l'obac. 30 excursions amb encant de diversos autors
- La Mola. Persones i camins. 25 rutes per arribar al cim de Albert Vicens i Llauredó
- El vessant desconegut de Sant Llorenç del Munt de Miquel Casals i Albert Vicens

Índex de Topònims

A

Agulla de la Novícia , 106
Agulla del Roure Llarg, 150
Agulla del Sentinella del Sot de Mata-rodona, 150, 153
Agulla Gran del Sot de Mata-rodona, 137
Agulla Petita de les Fogueroses, 102, 106, 107
Agulla Mitjana de les Fogueroses, 102, 106
Alzina Bonica, 135
Alzina de Can Torres, 15, 16
Alzina de Coma d'en Vila, 135
Alzina del Norbert, 148
Alzina del Sal-lari, 130, 132, 133, 136, 147, 151, 152, 154, 158, 162, 166
Alzina del Vent, 135, 140
Antic Puigdoire, 144
Avenç de Brega, 96
Avenç de Can Pèlags, 50
Avenç de Can Pobla, 29
Avenç de Can Torres, 12
Avenç de Castellsapera, 173, 176
Avenç de la Barata o dels Cavalls, 52
Avenç de l' Abella, 37
Avenç de la Codoleda, 26
Avenç del Club, 41
Avenç del Daví, 112, 119, 120
Avenç de l'Espluga, 156, 161, 163
Avenç de les Teixoneres, 121, 125
Avenç del Figuerot, 41
Avenç del Picarol, 158
Avenç dels Cavalls, 115
Avenç del Tortosí, 96, 99

B

Balma Clara, 23
Balma de la Pinassa, 23
Balma de la Porquerissa, 155, 159, 168
Balma de l'Espluga, 156, 159, 160, 164
Balma del Quarto de Reixa, 155
Balma dels Debanadors, 139, 142
Balma dels Venedors, 143
Balma Fosca, 23
Bassa de la Calçada, 105
Bassa de la Mata, 88, 95

Agraïments

Persones o entitats que ens han ajudat o hi han col·laborat:

- Centre Excursionista de Terrassa
- Fundació Torre del Palau
- Xavi Hernández
- Vicenç Vives
- Eduard Vives

Fotògrafs que han cedit les imatges que il·lustren aquest llibre:

(per ordre alfabètic)

- Oriol Badia
- Joan Cadafalch
- Joan Castelló
- Sebastià Codina
- Baltasar Pineda
- Santi Rius
- Raimon Sellarès

Un llibre solidari

El Rotary Club de Terrassa sempre dedica les seves activitats a accions solidàries i amb la compra d'aquesta Guia ajudarà a donar l'oportunitat de gaudir de la natura a persones discapacitades.

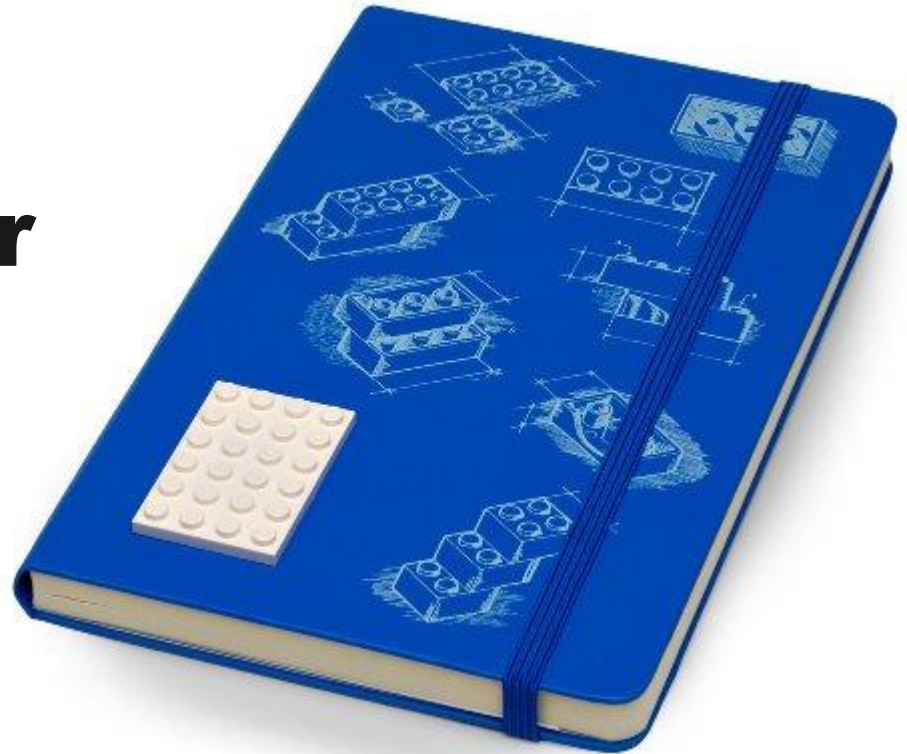
Amb els diners recollits es comprarà una cadira de muntanya Joëlète, que es deixarà en dipòsit al Parc Natural per tothom que la necessiti.

Igualment promourem sortides amb institucions de la ciutat que tinguin cura de persones discapacitades per tal de donar a conèixer diferents aspectes del Parc Natural i apropar la natura a tothom.

La cadira Joëlète, d'una sola roda, permet que una persona amb mobilitat reduïda pugui fer recorreguts per terrenys no adaptats amb l'ajut de dos o més acompanyants que l'han de conduir.

**Opció: es
podria imprimir
en format
Moleskine**

(deixant pàgines en blanc per fer-hi
anotacions)

A scenic view of a rocky landscape with green vegetation and a prominent rock formation in the foreground. The text is overlaid on the image.

Qüestions a debatre:

Contingut correcte?

**Alguna aportació o
esmena ?**

The background image shows a vast landscape of a mountain range. The mountains are composed of light-colored, layered rock formations, possibly sandstone or limestone, which are partially covered by dense green trees and shrubs. The sky is a pale blue with a few wispy clouds. The overall scene is a natural, rugged environment.

Qüestions a debatre:

Preu: 20€ ?

**Editor i distribuïdor: Torre
del Palau ?**

The background of the slide is a photograph of a rugged mountain landscape. In the foreground, there are large, light-colored rock formations with distinct horizontal layers. The slopes are covered with dense green trees and shrubs. In the distance, more mountain peaks are visible under a clear blue sky with a few wispy clouds. A small white structure, possibly a tower or antenna, is visible on a distant ridge.

Qüestions a debatre:
Acció solidaria de la venda
del llibre
(cadira Joëlette)

The background image shows a vast landscape of rugged, light-colored rock formations, likely sandstone, with horizontal layering. The rocks are interspersed with dense green trees and shrubs. In the distance, a small white tower or antenna is visible on a hilltop under a pale blue sky with some light clouds. The overall scene is a natural, mountainous environment.

Qüestions a debatre:
Data de presentació?
(Nadal 2017 ?)

Dades del llibre

20 rutes o matinals

20 mapes dibuixats

20 rutes a Wikiloc (internet)

217 fotografies

77 històries per explicar

202 pàgines

Moltes gràcies per la vostra atenció

Esperem tenir-lo corregit i editat el més aviat possible